

Сәнгерү ңулे

1930 ңулхи ноябрөн
1-мешенчен тухаты

сайт адресе: www.put-pobedy.cap.ru

электронлай адрес:
print@vurnar.cap.ru

ВАРНАР РАЙОН ХАСАЧЕ • 2012 ңул • қызы/май/ уйахен 23-меше • юн кун • 61/10530/ № • Хаке ирекле

Җамрәк тухтәрсем ёслеңсө

Аслә пәлү илнө врачесем ялла тәрәхе ёслеме сахалтарах килни варттәнләх мар. Җавәнпа патшаләх вырәнти сиплев учрежденисенче җамрәк кадрсene շиреп-летесси цинне пысак тимләх уйәрать. «Земство тухтәр» программә па килешүллән 35 ңула җитмен врачесене яла ёслеме кайнашан перер миллион тенкә панине ырламалла. Тивәнә укәса вәсем пурәнмали շурт-йәр тата кулленхи пурнаң ыйтәвәсене татма пултарацш.

А.Димитриев пациентта тәрәслет.

СЫВЛАХ СЫХЛАВЕ

«Земство тухтәр» программәна пурнаңа көртме хутшанакансем Варнар районенче та пур. Иртәнә уйахра Калининәри участок больницинче Жанна Юрьевна Корбакова стоматолог ёслеме пүсларә. Вәл 33 ңулта. Варнар районне Екатеринбургран җемийпек күсса килнә. Калас пулать, Жанна Юрьевна амашә Хапас тәрәхенчен. Җамрәк стоматолог яваллаха түйса ёслет. Вәл 2007 ңулта Уралти патшаләх медицина академиенчен вәренсе тухнә.

Варнар район тәп больницинде тата тепәр җамрәк специалист ёслеме килни та савантараты. 28 ңулти хирург Алексей Валерианович Дмитриев мальтәнхи кунсендече хайен тивәнне түрә кәмәлла пурнаң-

ланине кәтартре. «Аслә ёстешсенчен тәсләх илме тәрәшшат», – тет вәл. Алексей Валерианович Шупашкарты И.Н. Ульянов ячеллә Чаваш патшаләх университетенчен 2007 ңулта вәренсе тухнә, Шупашкарты 1-меш клиника больницинче интернатура тухнә, асталаха туптанә. Кайран 4 ңула яхән Элекри больницира тимленә. Алексей Валерианович җак районти Урмай ялнәне շуралса ўншә.

Варнар хула евәрлә поселок шулланнәран район тәп больницинче ёслекен врач «Земство тухтәр» программәна пурнаңлама хутшәнаймасы. Җавна май җамрәк хирурга շурт-йәр түянма пулашма Варнар хула тәрәхен бюджетенчен миллион тенкә ытла уйәрса парәс.

О.КАЗАКОВА,
район тәп больницин тәп врач.

ДЕКЛАРАЦИ МЕН КАТАРТРЕ?

Миллионерсен шуче ўснә

Кәсалхи январьтен май уйахчын Пәтәм Раңсейре иртә деклараци кампанийә вәхтәнен граждансем хайсен пәлтәрхи тупаше һинчен налук службине сведенисем тәратре. Кәсалхи деклараци унченхи үзүсемпе танлаштарсан хайне евәрлә иртре. Налук түлекенсем (уйрам ысынсем) апрелен 20, 21-мешенче – «Үзә аләксен үнсөнчө» – 3-НДФЛ формалла декларацисene хайсем тәллән ырма тата ятарлә программәни хатерлеме вәренме пултарчәс.

Май уйахен 2-меше тәлне 3-меш налук инспекцине Варнар, Элек тата Йәпрес районе 2801 деклараци тәратнә – пәлтәрхинчен 4,8 процент ытларах. Бюджета килекен хушма налук виши – 1643 пин тенкә, җака пәлтәрхинчен 2,2 хут нумайрах. Декларацинче кәтартнә тәрәх түлемелли налуксене граждансен июлән 15-мешенчен хывмал-

ла. Сәмак май, күсман пурлаха сүнә тәләшше 388 деклараци ышашнә, транспорт хатерә сүнә пирки – 766.

Пәлтәрхипе танлаштарсан, хайсен тупашне пәр миллион тенкәрен пүсласа 10 миллион тенкә таран кәтартисем та кәсал 18 нумайрах – 47 гражданин.

Җав шутра Варнар районенче 23 миллионер пулни паләрнә, пәлтәр 12 пулнә.

Социалла налук вычече тәләшше 516 ын заявлены ырынна, налук вычечесен пәтәмешле виши – 14872 пин тенкә. Җурт-йәр түянна пирки налук вычече илме 610 ын ыйтса ырынна.

Енчен та кам та пуллин социалла тата пурлах вычече илме заявлены ырайманнәк, та правапа үзүләләк тәршшәне усә курма пултарать.

А.АРТЕМЬЕВ,
районсем хүшшинчи
3-меш налук инспекцийән
пай пүсләхен заместител.

Николай Федоров – Раңсей ял хүсаләх министр

Раңсей Федерациин Президенчен Владимир Путинан Указе килешүллән Чаваш Республикин пәрремеш Президенчә пулнә Николай Федорова РФ ял хүсаләх министрне лартна. Җәршыв пүсләх күн һинчен РФ Правительствин һәнә тытәмепе ирттернә канашлупа пәлтернә.

Аса илтерептәр: Николай Федоров Чаваш Республикин Президентне сүйләнничен 1990 – 1993 ңулсенче Раңсей Федерациин Юстици министрствуине ертсе пына.

С ДНЁМ ХИМИКА! 26 мая 2012 г. стадион «Химик»

8.00	Работают торговые точки, буфет.
8.30	Футбол. Основные цеха производства. «Молодёжь» - «Ветераны».
9.00	«За безопасное движение». Пробег мототехники.
9.00	Парк аттракционов. Батуты. Электромобили. Прокат лодок, катамаранов. Развлекательные станции. Клоуны. Артисты на ходулях.
10.30	Открытие праздника.
	Выступление директора В.Б.Свешникова, генерального директора А.М.Ускова, приглашенных лиц. Награждение передовиков, ветеранов труда производства.
11.00	Праздничный концерт. Ансамбль народной песни «Золотые родники», ансамбль «Родничок», Вокальная студия «Форсаж», шоу балет «Голден Флеш».
11.00	Торжественное открытие здания спортивных раздевалок. Футбол. «Химик-АВГУСТ» дети.
11.00	«Лесорубы». Изготовление бензопилами фигур из бревен. «Битва Викингов». Историческая реконструкция сражения. «Маленькая Венеция». Винтажная выставка, портретисты и шаржисты, дамы эпохи ренессанса, мими.
11.00	Волейбол. Женщины. «Химик-АВГУСТ» п. Вурнары – «Химпром» г. Новочебоксарск.
11.30	Волейбол. Мужчины. «Химик-АВГУСТ» п. Вурнары – «Химпром» г. Новочебоксарск.
12.00	«Большие гонки» – спортивно-развлекательная эстафета с применением нестандартных реквизитов с участием команд «Химик-АВГУСТ» и «Химпром».
13.00	Баскетбол. Ветераны – Молодежь.
	ВСЕ АТТРАКЦИОНЫ РАБОТАЮТ БЕСПЛАТНО
14.00	Футбол. Чемпионат России. Зона «Приволжье». Юноши 1998 г.р. «Химик-АВГУСТ» - «Волга» г. Нижний Новгород.
14.00	Футбол. Чемпионат ЧР. Высший дивизион. «Химик-АВГУСТ» - «ОМОН» г. Чебоксары.

ВУЛАКАНСЕНЕ ПЁЛМЕ!

Районти «Сәнгерү ңуле» хаçат редакцийенче «Вурнацы – люди Байконура» кәнекене түйнә пулать. Җәнә кәнеке Байконур космодромра хәсметре тәнә тата ёслене ентешсемпел паллаштарать. Вәл шкулсемшән тата библиотекасемшән хаклә пулма тивәс.

Ж.Корбакова.

Кинофестиваль пыраты

Вицем кун Шупашкарта
Пәтәм тәнчери V кинофести-
валь пүсләнч

Пиләк ңул хүшшинче Шупашкарта ёршыви паллә актерсемпес режиссерсем, киноведсем пулчәс: Эльдар Рязанов, Ирина Муравьева, Лидия Федосеева-Шукшина, Михаил Ефремов, Артур Ваха, Ирина Скобцева-Бондарчук, Миролюб Вучкович, Дмитрий Астрахан, Борис Грачевский, Светлана Дружинина, Алексей Герман-кәсеннى, Лиза Боярская, Дмитрий Харатьян, Анатолий Ракикович, Алексей Нилов тата ыттисем. Кәсалхи кинофестивален президенчә малтанхи пекех – Раңсей халәх артисчә Карен Шахназаров.

Программәра 60 ытла мероприятии, акции: киносеанссы, актерсемпес тәл пулу-

ҶАНТАЛАК

Көңсөрни кун	Эрне кун	Шамат кун
24.05 кәнтәрла чөрле	25.05 +17 +6	26.05 +19 +10

«Метеоновости» информација агентствин информацији тәрәк.

Районти «Сәнгерү ңуле» хаçата ырынтарас тапхар пыраты
Район хаçатне 2012 ңулан иккәмеш ҹур ңуле валли почта урлә илсе тәма 199 тенкә та 80 пуспа ырынтарас, редакции килсе илмелле – 120 тенкәпе. «Сәнгерү ңуле» хаçатсар ан юлар. Юратна хаçата ырынтар, вулар.

Юмансене җалма пулать-ши?

Çак уйәхра юман
çуралмаллач, анчах
та кәсал вәл симес
тум тәхәнаймарә

СУТ ҖАНТАЛАК

Папасем кәларма тытәнсанах
емерсен йывәсчине хуртсем
тапанчәс, үлгәсene сарапма
памарә. Юмансене чатар карна
тейен – «чөнтир картинчен» хуп-хура
хуртсем аялла усәннә. Җанталак
условийесем «пулашрәс-ши»
сиенлә хуртсene сарапма?

Асләрах үлгисем калана тәрәх,
Совет тапхәрәнче вәрмана сиенле-
кен хурт-кәпшанка пәтерме аэромес-
летпе усә курна. Наука та мала
кайрә, хими промышленносә те
вайтә аталанат – чавашсен мухтав
символне – кәреш юмансене – җалса
хәварма май пулать-ши? Үтла та
шеп, күс умәнче тенә пек хәрса
пирасч...

С.ЧИКМЯКОВА.

Савәнма пәлнә

Кашни ын хайен ачаләхе җамәкәнне ырә енпе аса илсе пурәнать. Җав тапхәрта
йывәр пулнә-и е җамәл – эпир әна шута илсех каймаспәр. Ман җав тапхәр 1940 –
1950 үлгисенче Уйкас Кипекре иртнә.

АСА ИЛУ

Ун чухне пуриншән те җамәл
марчә: җимелли те, тәхәнмалли
те, әшәтмалли вут-шанкә та
җителексәрчә. Җапах кашни хайн
не май савәнма, ёмәтлеме, һап-
мана пәлнә.

Ялти клуб ёсне йәркелесе пы-
ракан Иван Иванов ынсан хавас-
ләнне хәпартлантарассиән чун-
чирине парса ёспетчә. Касерен,
ытларах үз тапхәрә иртсен, ял
сыннысем клуба йышлан пүстәр-
натчә. Пәрисим шашкәлла-шах-
мәтла вылятчә, теприсим, драма
кружок-чесим, спектакльсем ха-
тәрләтчә, вицәмешсем халәх
музыка инструменчесиме выляма
хәнәхатчә, юрлама юратакансен
хорә те пурчә.

Григорий Васильев килте
челесе тунә пуканесиме сцена
чинче юмахсем җәтартатчә. Кая-
рахла вәл пәлү илсе паллә ынсан
шутне кәч: юлтарусем, калавсем-
пес повессем ырыса чылай кәнеке
кәларчә. Әна Григорий Луч писа-
тель тесен лайәхрах пәлләсч.

Спектакльсенче Яков Андреев,
Ирина Евдокимова Алексей
Иванов пүлтаруллә вылятчә. Ури-
непе Илюш, кашт вәхәт иртсен,
сцена чинчи пекех пәрнә-пәри
юратса, семье җаварса телейлә
пурәнчә.

Юрлакансем хушшинче Мария
Евдокимова, Антонина Матвеева,
Җен Сәрье җамәкә Иван Козлов
үз сассисиме савәнтаратчә.

Хәләхәл музыка инструменч-

сем чинче шукл ачисем та, ват-
тисем та вылятчә. Акә, сухаллә Нико-
лай Терентьев манәца тухма
тытәннә кәслепе вылятчә. Вәл хайн
вайтәнче политика енепе халәх
хирәс усал ёс тунә тесе судна ай-
әпләнисен шутенче пулнә. Чылай
үз тәрмәре ларса тухнәскер ку-
лянса лармасчә, халәх савән-
тарма, вәсемпе савәнма пәлләтчә.

Каярахла ун таса ятне тавәрчә,
анчах хайн ырә ҳыпара илтич-
чен пурәнаймарә.

Параппана Арсентий Степа-
нов, күпәспа Ананий Ижелев вы-
лятчә. Вәсем иккәш та вәрсәран
тавәннәскерсемчә.

Балалайкәпа, мандолинәпа
Николай Шоркин, Николай Лазар-
ев, кәслең шуклә вәренекен
үзәл Виссарион әста вылятчә.

Тин җес Тинес-җар флотенчен
тавәннә Александр Федоров «Яб-
ложко» ташша питә илемлә таш-
латчә. Куракансем әна тавәллән
алә үзүпса тав таватчә, татах сце-
на сине тухса ташлама ыйтатчә.
Вәл ёсре та хастарчә, «Звезда»
колхозын пүлтаруллә шоферчә.

Флотран тавәнсанах үн үзүнне
«матрос Саньки» текен хисеплә ят

сыпәннәччә та ку таранчченех
үйрәлмәстә уран. Халь вәл 76
үзүлә үзүхарать. Аппа пүлин та
хайн май маттур, пирис нүхсан та
түртман, эрхле та аташмасы.

Хурт-хәмәр ылай усрать, ырә та
үрә пурнаш үзүлә пырат.

Халәх инструменчесен ор-
кестрә районтас тата республика
шайенче иртекен акатуйсендеч,

юрәпа таша уявәсече үлгисене
малти вырәна тухса дипломсемп
хаклә парнесем илме тивәлә пул-
латчә. Эпә хам та җара кайичче-
нек җав оркестрта вылянә.

Иван Иванов хайн та тәрлә ин-
струментсем чинче вылятчә, пу-
ринчен үтла сәрмә күпәспа ман-
долина ун аллинче килешүллә ян-
ратчәс.

Художествәлла пүлтаруллә
ушкәннә хәллехи тапхәрта күрш
ялсene кайса концертсемпел спек-
такльсем пайтах җәтартатнә.

Күршәри, Вәрман Кипекри,
клуб ёсне Анатолий Платонов ер-
тесе пыратчә. Үнти драма кружок
халәх час-часах җәнәрен җән
спектакльсем җәтартатчә. Ун чухне
Вәрманкас, Ураваш клубесем
тәйләх җәлләтчәс.

Үнсәр пүснә күсса үрекен кино
яла җиттесе, үлгышыри тата тәнчे-
ри лару-тәрү җинчен ўнлантarma
лекторсем, Шупашкар артистчесем
пирасса хаваслансах кәттәттәмәр.
Пәр сәмахпа каласан, клуб ял ын-
нишән күлтүрәла массаллә җән
чан-чан вүчәх пулнә.

Халә, телевиденипе компью-
тер тапхәрәнче, ирәклә вәхәта
мәнне ирттересси тәрпен ул-
шәнчә. Килте диван чинче ларсах,
клуба каймасрах тем та курма,
илтме пүлтаратпәр.

Аппа пүлин та касерен тан-
тасимп, ял-йышла клубра пү-
тарәнса эрх-сәрасәр, ёк-
сик-сөр савәнма пәлни питех та
кәмәллә пек түйнатчә.

Вениамин ИВАНОВ.

Яланах пулашать

Нина Геннадьевна Сорокина Ярмушка тәлләннә. Вәл шәл
техникә. Шел, җемье телей курма пүрмерә әна. Уләши са-
рәмсәр вилсен пәчән ачисемп тәрса юлна. Вәсемшән пур-
нәнчә вәл. Икә хәрне та медицина енепе вәрентме тәрәшрә.
Халә Надьяла Светлана җемье үләнә әнә. Мәнүкәсем ўсәсч...

Тәттәм җәрле-и е янкәр кун, Нина ялта пулнике пәлләнен
ун патне ваксаңчә күршишем: кама укол тумалла, тепри хайн
не кирә эмеле илсе килме каласа ярасш...

Пәр ир юн пусамә пысак пулнике мана үрт үмәнчех шал-
кәмә җапрә, Нина мана яләх пулнике асәрхасан чупса пырса
вәхәтә эмделләр та «ваксавлә пулашу» чәнчә.

Пульница тухсан та уколсем ылай түрә. Выртна җәре
те пырса кайма вәхәт түрә. Әна питә пысак тав сәмахә кал-
ас килет. Үрә ыннән тус-юлташесем та ырә темелле. Ялан
сывләхлә пулма үлти Турә пулаша пытәрах әна...

А.МАКСИМОВ,
иккәмеш ушкәнри җар инвалич.

ҮЙТУ-ХУРАВ

Үйтүсene гражданла тәрәм акчесене регистрацилесипе ыннән үйтүсene РФ Юстици министрствин Җа-
ваш Республикинчи управленийен право пулашавен үйтәвәсемпел тимлекен пай пүсләхе А.Вязов хуравлат.

? Мәшәр вахта меллә җәлет, пирән пепке
суралнә вәхәта вәл килсе җитеимест. Ашшән
паспорчесер ача сурални җинчен свидетель-
ство илме май пур-и?

A.MATBEEV.

– Федераллә саккунпа килешүллән, ача
сурални җинчен регистраци тәвас тәллөвне за-
явлени ыркынла. Унпа пәрле ача сурални
сирәпләткен документа, ашшә-амәшән доку-
ментчесене, ашшә җинчен сведенисене көртмел-
ли никәп пулакан документсene (мәшәрләннине
енентерекен свидетельство) тәратмалла.

Ҫапла майла ача суралнике регистрацилесипе
чух ашшән е амәшән пәрлин документчә пулни та
җитеелкә.

? Ըла җитнә ачасен суралнике өнентерекен свидетельствә-
сем үннән. Вәсene амәшә хәйсемсәрх җәнәрен тутарма
пүлтарать-и? Май пур-тәк, мәнне документсем кирлә?

– Федераллә саккунпа килешүллән, патшаләх регистраци акч-
есем җинчен калакан пәрремешле свидетельствәнә сүхатнә-тәк,
әна җәнәрен тутарма пулать. Тәпәр хут свидетельствәнә пәрремеш
экземпляр упракан орган – гражданла тәрәм акчесене ыркынан
орган парады. Пәрремеш экземпляр упраканман-тәк, свидетельствә-
на РФ субъектен җәт түвәкан власть орган (унта иккәмеш экземпляр
упракан) хатәлесе парады.

Енчен та ача 18 үзү тултуман пулсан кайна свидетельствәнә ун-
нән амәшән илме ирәк пур. Ըла җитнисен загс органне хәйсен кил-
меппе – документа җав күнәх парады. Тәпәр мел та пур – свидетель-
ствәнә җәнәрен пама ыйтса заявление загс пайне почтәла яма юраты.

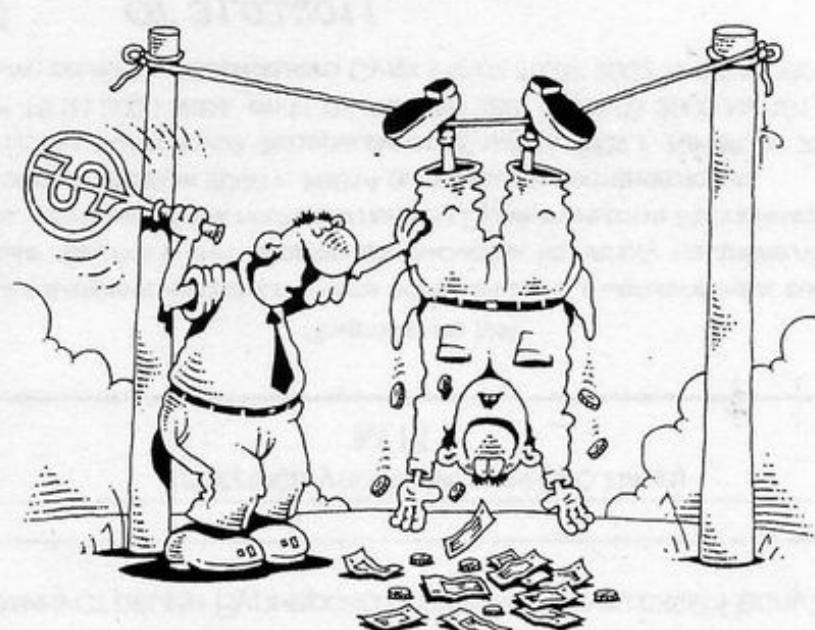
ЧУНЫРАТАВЕ

Юписем пур, сүтә ҹук

Җәршивән та, субъектсен та,
районсен та малашләх атала-
навен планесем пур. Анчах та
вырәнти ертүсем Вәрнари
Инженер урамын ыйтәвне
вуншар үз шута илмесчә. Күн
пирки пәррә мар калаңи пүсланә
пулин та.

Пирән урам электричество
юписемпел пүян, кашни кил
уменче 3-4-шар, анчах та
юласенчен пирән килсene ҹута
пымасты. Инженер урамне
машинәсем көрсө тухмаләх,
ҹуран ын утмаләх, хәйәрпа
щебенка сарса үз туса парсан
та питет лайәхчә та...

G.ПЕТРОВ, B.БОРОВКОВ,
H.АЛЕКСЕЕВ тата
ыттисем –
пуре 16 ын алә пүншә.

И.КИЙКО үкәрчәкә.

Сёнтерў ҫулё

Саламлатпәр!

Хакләран та хаклә ыннамәр, юратнә анне, асанне, кукамай, хисеплә хуняма – Кушар Юнтапа яләнче ҫуралса үснә, халә Ҫерпү хулинче пурнакан Феодосия Павловна АРТЕМЬЕВА май үйәхән 24-мәшәнчә хәйән сумлә юбилейне паллә тәвәт, 90 ҫул тултарать. Ҫамәл пулман аннен пурнәш. Ачаләх виçәлла-тулла иртнә. Мән пәчәкрен тәвән хүçтәләхра вай хунә. 1945 ҫулхи май үйәхәнче Кушар Юнтапа каччипе Виктор Артемьевич Артемьевла пәрлешсе семье ҫавәрнә, 10 ача пәхса ҫитәнтрәнә. Ҫаканшән анне «Ача амәшән мухтав» орден тивәçлә пулнә. 7 ачи халә тә ан-

непе савәнса пурнаңсә, иккәш пәчәклем ҫере кәнә. Аслә ывәлә – Гена – Совет ҫарәнчә пүсне хунә. Нумай ҫул хуши анне Вәрнар райповәнче тимленә, ял халәхне кирлә таварла тивәнтрәнә. Хәйән ҫене түрә կәмәлла пурнәланшән

ана тәрлә Хисеп грамотисемпе чыслан.

Эпир аннене әшшән ыталаса юбилей ячәп саламлатпәр, ҹаваш сурпанә пек вәрәм кунсул, хүрсә пек ҫирәп сывләх, иксәлми вай-хәват, канлә ватләх сунатпәр. Сөтелү ҫәкәр-тәвартан, кәрекү тәвәнусенчен ан та-тәлтәр. Пире, ачусене, ёче вәрентсе, тәрәс-тәкел пурнәс ҫулә ынне кәларнәшән ҫере ҫити пүс таятпәр. Нихәсан та ан чирле, сән-питна яланах йәл кулә ҫуттаса тәтәр. Тавах, анне, пуриншән тә.

3 ҳәрә, 4 ывәлә, 3 кинә, кәрүшә, 18 мәнүкә, 13 кәсән мәнүкә, йәмәкә, күршизим, күммисим.

ЮБИЛЕЙСЕН ҪУЛТАЛАКЕ

Сәвә кәнеки та пулма кирлә...

Унпа кәретән хамәр курнәца паллаиччен малтан пирән сәвәсем тәл пулнә. 1958 ҫулта «Социализм ҫуләп» ҳаçатри литстраница A. Емельянова «Аннене» сәввипе лирикин ҫавәрәм, манән «Анне» сәвәпа «Ҫур паллисем» тенә йәркесем умлән-хыçлән ҫапәнса тухрәс. Литература картишне сәвә хапхинчен ура янисем хушишче Кәркури Иләпер, Калистрат Воробьев, Серафим Ефимов, Георгий Игнатьев, Геннадий Яковлев ячәсем курнәнатчәс. Вәсем тә, ҳаçат редактор Петәр Ялкир та Анатолий Емельянова ун чухне поззие ҫенә хәна килчә тесе хакланә.

Иртнә ёмәр вәçнелле писатель сәвә кәнеки хатәрлени синчен калаçатчә. «Тәвән Атәл» журналын 1997 ҫулхи 1-мәш номерәнче пичетленнә тәватшар йәркелә строфисем ҫав кәнекен ярәм пулас. Ана «Күн-ҫул» ятпа халәх ҫыравы 65 ҫул тултарнине астуса вырнастарна. Скобкара «1961–1973 ҫулсем» тесе паллә тунә. Эпин, тепәр ҫирәм пиләк ҫул хушишче ҫырнисем әçтә упранаçә-ши?

Тәп редактор ҫумә Юрий Айдаш «Күн-ҫул» ярәмә умән ҫапла каланә: «Журналын ҫак номерәнче эпир сире Анатолий Емельянов пултаруләхән тәпәр пайәр-ките паллаштарасшән. Ку хайләвсем, сәвәсен шутәнчех тәраçә пулсан та, афоризмем пек илтәнече, әкәкен әс парса калани пек туйәнаçә. Ку ярәмә вуласан эпир паянхи пурнәса тишкәрүллә тә әсlä күспә пәхакан ҫын чунне, ун әс-хакалне, чунән ыратәвәпә са-вәнәшне, вәл пурнәса, этем тивәçнә тата ҫак ҫут тәнчә ҫине мәнлән пәхнине куратпәр».

Хапәсри вәтам шуклата ирттернә тәр тәл пулара Җаваш патшаләх университетен әсчакә И. Кириллова шәпах Емельянов-поэтән хәй евәрләхне тишкәрсе калаçәр (ку темәна халичен хускатман та-и тен). Ку,

ахәртнәх, ҹаваш чәлхипе литературине вәрентекен-семшән питә кирлә, вәрәнлә сәмәх пулчә. Учителене ҫавән пекех филолог доктор Е. Родионов профессор вәтам шуклата ҹаваш литературине вәрентиме хәй ҫырса хатәрләнә ҫенә кәнекесемпе савәнтарчә, хайле илсе килнисене Хапәс шуклне парнелер. Эп 9-мәш класс ачисемпе калаçса куртәм. Вәсем ку шуклата вәрәннә писателе халалланә викторинә тимлесех паллашнә, ун ячәпе кәларнә ҳаçата хутшәннә. Выставка валии ҫыравә ҝәнеки-сене пәтәмлә тенә пекех шыраса тунә. Ун умәнче тәракан тәр хәрәча ыйтәвә хәлхана кәчә: «Кунта сәввисем ҫүк-ха ҫав...». В. Родионов хәмләнсе ўкни-пех пухә хүпнә һыççәнах, культура министрестви-пех ҫыхәнса, Анатолий Емельянова сүйласа илни-сен пуххине пичетлесе ҝәлараса ыйтәвә татса пачәш темелле. Сәввисен ҝәнекине, ҫапах та, уйрәм тәллән шутласа ҝәларасчә. Ку тәләшрен ҫыравә тәвәненсөн тә, вуласан та интерес пур.

Вуласана ҝәштак «Күн-ҫул ҝәнекин» (пультарахчә вәл!) ҝәркесемпе паллаштарас килет.

М. ВАСИЛЬЕВ.

***
Ҫын сәмәх кастарать пұса,
Ҫын сәмәх їелетет күса.
Ыр тәвас тесесен ҫынсене,
Тен, ҝәштак ҹаратәр чәлхене?

***
Ҫынсене кирлә чүх эп – этем.
Пүс ҫапаçә пәри ти тәпі.
Кирлә мар-тәк – халәх эп пәтәм,
Кама кирлә вил ҫыннән тәпри?

***
Чун савәнсан, ҫыратәп пәрхүттү,
Чун хурлансан,
калләх умра шур хут.
Пәр тәрәс мар сәмәх илтем кәна:
Ман сәвәсем лараçә шәркана.

***
Этәмән тәшманә – хәрушә элек...
Хәрү чөрнене тә тәвәт вәл сивлек.
Ҫавра ҫил пекех вәл аваты
семсөнене,
Татах писәрек вәл туптаты ҫирәпнене.

***
Кама мәскер кәна тұпса паман!
Киңсөн парсан та, каялла ыйтман.
Ахаль тә сахалах тупра тәкман...
... Эп хам шыратән,
эп – յытқалакан.

***
Вырәншән вәрәççә ёмәртен.
Катара, эп пүтсөр ёмәртен.
Ухмахран е әслә пулнәран
Эпә әшә вырән шыраман.

***
Халәхәм, ан юл-ха чүхәна,
Ан кәккет ытла та шүхәнша.
Темшән-cke тастана та пәр сәмәх:
Мүхәмәр та ёңни ҫинчен анчах.

***
Тәвансем! Эсири әста-ши пултәр
Эп пәр ятсәр пурнәнә чүхнә?
Халь вара күран-кунах хунатәр.
Шутласан түпаймәр хисепнене.

***
Симәс-симәс ҫерем...
Сарә-ылтән хәвел...
Халь әста эп ҫирәм –
чүнәм ҫес аң кивел.
Халь ҫулла, халь үйлә,
халь үйлә кәркүнне
Пултәр ман чәрере
иксәлми ҫүркүнне.

Аттене
Телейлә ын эс пулнә сәр синче...
Нимпе тә хуратман таса ятна.
Чи йывәр тәмәкri пек күнсөнче
Тәвән сәршывшән ҳунә ху пүсна.

Аннене

Ҫүсүнте сан улшәнми хәлле,
Ҫүркүнне ҫапах күсүсөнче.
Кәркүнне тә эс манпа пәрле,
Эс ҫулла та ывәл чәринче.

***
Эп хәлатан вәçрәм,
ярәнәм чәкәсән,
Лаша пек әслерәм,
шәпчәк пек юрларәм.
Ах, апла пулин та,
парәмсем чәнече,
Халәх умәнче эп
парәм татаймарәм.

***
Ҫапатаран ҫәкләннә космоса...
Ҫапах эпир сәпайла та ယәваш.
Кәтмestрәп никамран та мухтасса,
Анчах паян хәвәла мухтанс, ҹаваш!

***
Атте-анне тыттарнә хәватпа
Поззире вәçрә-ха хәлатла.
Пире ан лектәр қахалсен ယәтри,
Куца ан сыйтәр мещенсен тәтри!

***
Ләпкәләх ҫухалтәр этмерен,
Канәçләх ан сыйтәр яш чуна!
Манәça хәварнә күләрен
Шәршә-маршә саланат ҝана.

***
Чап тени – пурне тә киләшет...
Анчах хәшән пурнәнә ишет.
Хәшә пүлә ҫәлтәр ҫутакан,
Е тепри пулать үйткалан.

***
Сулайх ҝәкәра хисепе эп хуман,
Ансүхсем хәраххи орденсем та
ыйтман.
Виличен, виличен
ҝәкәр пултәр ҫара,
Түпәк һыççән утан
халәх пултәр ҫара.

Новые выплаты для военнослужащих и членов их семей

С 1 января 2012 года Федеральным законом № 306-ФЗ «О денежном довольствии военнослужащих и предоставлении им отдельных выплат» введены новые выплаты для военнослужащих и членов их семей.

Законом предусмотрена ежемесячная денежная компенсация в возмещение вреда, причиненного здоровью военнослужащего или гражданина, призванного на военные сборы, в период прохождения военной службы (военных сборов) либо после увольнения с военной службы при установлении инвалидности вследствие военной травмы. Денежную компенсацию получают и инвалиды Великой Отечественной войны, ветераны боевых действий, у которых установлена инвалидность вследствие военной травмы. Размер компенсации зависит от группы инвалидности и составляет:

14000 рублей – инвалиду I группы;

7000 рублей – инвалиду II группы;

2800 рублей – инвалиду III группы.

В случае гибели (смерти) военнослужащего или гражданина, призванного на военные сборы, наступившей при исполнении им обязанностей военной службы, либо смерти, наступившей вследствие военной травмы, каждому члену семьи выплачивается ежемесячная денежная компенсация. Она рассчитывается путем деления ежемесячной денежной компенсации в возмещение вреда, установленного для инвалида первой группы вследствие военной травмы в размере 14000 рублей на количество членов семьи (включая погибшего (умершего) военнослужащего).

За назначением данной выплаты инвалидам вследствие военной травмы и членам их семей, пенсионное обеспечение которых осуществляется Пенсионным фондом Российской Федерации, следует обращаться в отдел социальной защиты населения.

Членами семьи военнослужащего, гражданина, призванного на военные сборы, или инвалида вследствие военной травмы, имеющими право на получение ежемесячной денежной компенсации, являются:

1) супруга (супруг), состоящая (состоящий) на день гибели (смерти) военнослужащего, гражданина, призванного на военные сборы, или инвалида вследствие военной травмы в зарегистрированном браке с ним. При этом право на ежемесячную денежную компенсацию имеет супруга (супруг), достигшая возраста 50 лет (достигший возраста 55 лет) или являющаяся (являющейся) инвалидом;

2) родители военнослужащего, гражданина, призванного на военные сборы, или инвалида вследствие военной травмы. При этом право на ежемесячную денежную компенсацию имеют родители, достигшие возраста 50 и 55 лет (соответственно женщина и мужчина) или являющиеся инвалидами;

3) дети, не достигшие возраста 18 лет, или старше этого возраста, если они стали инвалидами до достижения ими возраста 18 лет, а также дети, обучающиеся в образовательных учреждениях по очной форме обучения, – до окончания обучения, но не более чем до достижения ими возраста 23 лет.

Право на компенсацию имеют и вдовы погибших участников ВОВ, родители погибших ветеранов боевых действий, достигшие возраста 50 и 55 лет (соответственно женщина и мужчина) или являющиеся инвалидами, вдовы умерших инвалидов ВОВ, чьи мужья получили травму и инва-

дидность в годы войны.

К заявлению о получении ежемесячной денежной компенсации необходимо приложить следующие документы:

для инвалидов:

копия документа, удостоверяющего личность;

копия справки федерального учреждения медико-социальной экспертизы, подтверждающей факт установления инвалидности вследствие военной травмы;

справка, подтверждающая факт получения инвалидом пенсии в территориальном органе Пенсионного фонда Российской Федерации;

копия решения органа опеки и попечительства о назначении опекуна (попечителя) – для опекуна (попечителя)

для членов семьи:

копия документа, удостоверяющей личность;

копия документа, подтверждающей право членов семьи на ежемесячную денежную компенсацию (копия свидетельства о заключении брака; копия свидетельства о рождении детей; копия справки, выданной федеральным учреждением медико-социальной экспертизы, подтверждающей факт установления инвалидности, призванного на военные сборы, наступила вследствие военной травмы);

копия свидетельства о смерти инвалида;

документы, подтверждающие право членов семьи на ежемесячную денежную компенсацию (копия свидетельства о смерти инвалида, призванного на военные сборы, наступила вследствие военной травмы);

справка, подтверждающая факт получения членом семьи пенсии в территориальном органе Пенсионного фонда Российской Федерации.

Инвалиду или члену семьи, одновременно получающему пенсию в территориальном органе Пенсионного фонда Российской Федерации и пенсию в пенсионном органе Министерства обороны Российской Федерации, Министерства внутренних дел Российской Федерации или Федеральной службы безопасности Российской Федерации, Министерства внутренних дел Российской Федерации или Федеральной службы безопасности Российской Федерации.

В заявлении необходимо указать всех член

Саламатпәр!

Пурнәс тәршшәпхе пире шанчаклә тәрек, пулашу парса пыракан сыннамәрә, юратнә аннене, кукамая, мамака, тәхлача – Шёнер Ишек яләнчә пурәнкан Надежда Ивановна ЕГОРОВАНА – 80 сүлхү юбилей ячепе чәререн саламатпәр.

Сирәп сывләх, телейлә кун-сүл сунатпәр. Ымәрү вәрәм, пурнаңу тату пултәр.

Ылтән сыннамәрә эс пирән,
Савәнатпәр эс пуртан.
Юбилей саламә йышән
Пирәнтен чунтанд-вартан.

Ывәлә, кинә, хәрә,
мәнүкәсем, тәвәнәсем,
хәти-тәхлачисем.

Саламатпәр!

Сак күнсенче хәвел те ўшарах пәхать, кайәк-сем те хитрерх юрләсә. Мәншән тесен майян 21-мәшәнчә юратнә анне, кукамай, апай – Сәнә Мәләш яләнчә пурәнкан Валентина Якимовна НИКИФОРОВА – 70 сүлхү юбилейне паллә түрә. Сака сүт күнпа эпир ёна саламатпәр, ырләх-сывләх, телей, вәрәм кун-сүл сунатпәр. Тавтапуң, анне, эсә пуршиш, пире яланах тарават кәтсе илнишән. Җывәрман кац-семшән, кашни күссүлә пәрчишән санран каңару ыйтаптәр. Санпа эпир яланах мухтнатпәр, пурнаңра сан пек хастар, маттур, ырә кәмәллә пулма тәрәштәр. Эсә пирәншән тапса тәракан вай-хәват ҹәл күсә.

Эсә кил ўши, чун уңи. Юратнә сыннамәрә, пире са-вантарса тата нумай ҹүл пурәнмалла пултәр.

Ывәләп кинә, хәрәсем, кәрүшә, юратнә мәнүкәсем, ҹывәх тәвәнәсем.

РЕКЛАМА

ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПИСЬМО В РЕДАКЦИЮ

ВЫРАЖАЕМ СЕРДЕЧНУЮ БЛАГОДАРНОСТЬ Приезжеву Владимиру Алексеевичу за спасение нашего сына Павлова Константина. Желаем Вам крепкого здоровья, успехов во всех начинаниях, мира и добра вашей семье, много радостных и счастливых дней на жизненном пути.

Семья Павловых.

п.Вурнары.

ПРОДАЮ

769. Цемент, кирпич, коподезные колпцы. Бурение. Т. 89373946762. 9-2

593. Гравомассу, щебень, керамзит, песок, бетон. Доставка до 30 т. за 1 рейс. Т. 89276687015. 26-7

666. Керамзитобетонные блоки, 20x20x40, пропаренные. Т. 89613444866.

714. Тротуарные плиты, бордюры, памятники, ж/б перемычки, пенобетонные блоки. Т. 89050297217, 89023590201.

743. 3-комн. кв-ру. Т. 89278456169.

744. 2-хкомн. кв-ру. Т. 89063840880.

540. Кирпичи всех марок, керамзитобетонные блоки, цемент, гравомассу, шифер. Т. 89278433007. 10-8

Дерев. дом с постройками под снос по адресу: п.Вурнары, ул. К.Маркса, д.33. Т.: 89373919991, 89278577197.

770. Ком. 13 м³ по пер. Тракторный, 2 «а». Т. 89176765830. 2-2.

699,700. Пшеницу фураж. Т. 89061307591.

799. 4-мес. теленка. Т. 89063809239.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Карбачев Александр Николаевич, ЧР. Вурнарский район, с. Калинино, д. Ленина, кв. 26, тел. 89051974894.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:190201:295.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Ишек».

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположений границ, выделяемых в счет земельных долей земельного участка принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Петров Владимир Александрович, ЧР. Вурнарский район, д. Ерошино, ул. Учительская, д. 19, тел. 89278656441.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:080201:388.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, II земельный массив по проекту территориального землеустройства сельскохозяйственных угодий СХПК «Гвардейец».

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположений границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиками работ являются: Никандрова Альбина Петровна, ЧР. Вурнарский район, д. Эшник, ул. Малиновая, д. 31, тел. 89176604169, Данилова Галина Егоровна, ЧР. Вурнарский район, д. Азим-Сирма, тел. 89196511756.

Проекты межевания подготовлены кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:130301:82.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Искра».

С проектами межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Федоров Валерий Иванович, ЧР. Вурнарский район, д. Хоризор, тел. 89093037361.

Проекты межевания подготовлены кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:220201:47.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Искра».

С проектами межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Горбунова Алевтина Леонидовна, ЧР. Вурнарский район, п. Вурнары, ул. Ж. Илюкина, д. 46, кв. 18.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:17201:138.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Самолет».

С проектами межевания земельного участка можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельной доли земельного участка принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Порфириев Владимир Николаевич.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:17201:138.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Гвардейец».

С проектами межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Никифорова Виктория Николаевна.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:17201:138.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Гвардейец».

С проектами межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Извещение о согласовании проекта межевания земельных участков.

Заказчиком работ является: Никифорова Виктория Николаевна.

Проект межевания подготовлен кадастровым инженером Михайловой Татьяной Витальевной, ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15, тел. 8(8353)727470, адрес электронной почты: e-mail: MTW79@yandex.ru. № квалиф. attestata 21-10-19.

Кадастровый номер исходного земельного участка - 21:09:17201:138.

Адрес исходного земельного участка: Чувашская Республика-Чувашия, Вурнарский район, земли общой долевой собственности колхоза «Гвардейец».

С проектами межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.

Обоснованные возражения по проектам межевания относительно размеров и местоположения границ, выделяемых в счет земельных долей земельных участков принимаются по адресу: ЧР. п. Вурнары, ул. К. Маркса, 15 в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения.